

သွင်းကုန်ပမာဏမြင့်တက်ခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးရေးဥပဒေပါ

သိကောင်းစရာများ

ယူနက်စစ် (DOT)

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကျင့်သုံး၍ စီးပွားရေးကဏ္ဍတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကုန်သွယ်မှုတိုးမြှင့်နိုင်ရန်အတွက် ကုန်သွယ်မှုမူဝါဒအသစ်များ ချမှတ်ခြင်း၊ လိုအပ်သည့်ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာဖြေလျှော့ခြင်း များကိုလည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတကာတွင်ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်တွင်းသာမကပြည်ပပို့ကုန်/သွင်းကုန်လုပ်ငန်းရှင်များ အဆင်ပြေချောမွေ့စေရေးအတွက် World Trade Organization(WTO) ကဲ့သို့နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ Principles များနှင့်အညီ ဖြေလျှော့မှုများဆောင်ရွက်နေကြသကဲ့သို့ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ပြည်ပမှဝင်ရောက်လာသည့်သွင်းကုန်ပစ္စည်းများကြောင့် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်များ ထိခိုက်နစ်နာခြင်းမှသက်သာရာရစေရန် (WTO Trade Remedy /Trade Defense) ဟုခေါ်သည့်ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာကုစားမှုများဖြစ်သည့် Safeguard ၊Anti-dumping နှင့် Countervailing Agreements တို့ကို ဥပဒေပြု၍ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်ကျင့်သုံးပြီး အကာအကွယ်ပေးလာကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၉၅ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ စတင်မဖွဲ့စည်းခင် အကောက်ခွန်နှင့်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေသဘောတူစာချုပ်အား ၁၉၄၇ ခုနှစ်၌ နိုင်ငံပေါင်း(၂၃)နိုင်ငံဖြင့် စတင်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့စဉ်ကတည်းကပါဝင်ခဲ့သည့် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံဖြစ်သည်နှင့်အညီ အကာအကွယ်ပေးမှုအစီအမံဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်အား ဥပဒေ ပြု၍ အသုံးပြုခွင့်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင်အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းတွင် ပြည်ပမှ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းဝင်ရောက်လာသည့် ကုန်စည်များကြောင့်ပြည်တွင်းအသေးစား နှင့်အလတ်စား ထုတ်လုပ်သူများ ယှဉ်ပြိုင်မှုအခက်အခဲရှိနေချိန်ထိခိုက်နစ်နာမှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ လုံလောက်သောကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံ ကျင့်သုံးပေးခြင်းအားဖြင့် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်သူများ၏ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းကအထောက်အကူ ပြုနိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံသည် ပြည်ပမှသွင်းကုန်များပြားစွာဝင်ရောက်လာခြင်းကြောင့် ထိခိုက် နစ်နာသည့် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများအား ယာယီအားဖြင့် ကာကွယ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာကုစားမှုအစီအမံ(၃)ရပ်အနက် WTO၏ Safeguard Agreement အားအခြေခံထား၍ သွင်းကုန်ပမာဏမြင့်တက်ခြင်းမှကာကွယ်ပေးမှုဥပဒေကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ(၂၄)ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ်(၃၅)ဖြင့် အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါဥပဒေမှာ ၂၀၂၁ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လ(၁)ရက်နေ့တွင်အာဏာစတင် အသက်ဝင်တော့မည်ဖြစ်ပါသည်။

အခြားသောဥပဒေများနှင့် ကွာခြားချက်

သွင်းကုန်ပမာဏမြင့်တက်ခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးမှုဥပဒေသည် သွင်းကုန်အပေါ် ကာကွယ်ပေးမှု အကောက်ခွန်စည်းကြပ်ခြင်းဖြင့် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းကိုကာကွယ်ပေးခြင်းဖြစ်၍ အခြားသောဥပဒေများကဲ့သို့ ပြစ်မှုကြောင်းနှင့်တရားမကြောင်းတို့အရ တရားစွဲဆိုအရေးယူခြင်း နည်းလမ်းဖြင့်လည်း ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ပေ။ ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသော သွင်းကုန်ပမာဏနှင့် ပြည်တွင်းကုန်စည်ထုတ်လုပ်သူတို့၏ထိခိုက်မှုအတိုင်းအတာများကို စိစစ်သုံးသပ်၍ ပြည်တွင်းကုန်စည်ထုတ်လုပ်သူ၏ ထိခိုက်နစ်နာမှုအပေါ် ကာကွယ်ပေးမှု အစီအမံကျင့်သုံးနိုင်သည့်ဥပဒေဖြစ်ပါသည်။

ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံ

သွင်းကုန်ပမာဏမြင့်တက်ခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးမှုဥပဒေအရကျင့်သုံးသည့် ကာကွယ် ပေးမှုအစီအမံဆိုသည်မှာ ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းလာသည့် ကုန်စည်မြင့်တက်လာခြင်းကြောင့် ပြည်တွင်း၌ အလားတူကုန်စည်(သို့မဟုတ်)တိုက်ရိုက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သော ကုန်စည်ထုတ်လုပ် သူများ၏ လုပ်ငန်းများအပြင်းအထန်ထိခိုက်နစ်နာမှု သို့မဟုတ် ထိုသို့ထိခိုက်နစ်နာစေရန် ခြိမ်းခြောက်မှုများဖြစ်ပေါ်လာလျှင် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းခံနေရသည့် ကုန်စည်အပေါ် ပုံမှန် ကောက်ခံနေသည့် အကောက်ခွန်နှုန်းထားထက် တိုးမြှင့်ကောက်ခံသော ကနဦးယာယီ ကာကွယ်ပေးမှုအကောက်ခွန်စည်းကြပ်ခြင်း၊ ကာကွယ်ပေးမှုအကောက်ခွန်စည်းကြပ်ခြင်း သို့မဟုတ် သွင်းကုန်ပမာဏကန့်သတ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ယာယီကာကွယ်ပေးမှုအကောက်ခွန်

စုံစမ်းစစ်ဆေးနေစဉ်ကာလအတွင်းပဏာမစိစစ်အကဲဖြတ်ချက်အရ သွင်းကုန်ပမာဏ မြင့်တက်လာခြင်းကြောင့် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်များ၏ လုပ်ငန်းများထိခိုက်နစ်နာမှုသည် ပြန်လည်ရပ်တည်ရန် ခက်ခဲသည့်အရေးပေါ်အခြေအနေဖြစ်ပေါ်ပါက ရက်ပေါင်း ၂၀၀အထိ ယာယီအားဖြင့်ကောက်ခံသည့်အကောက်ခွန်ဖြစ်သည်။

ကာကွယ်ပေးမှုအကောက်ခွန်

စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအပြီးသတ်စိစစ်တွေ့ရှိချက်အရသွင်းကုန်ပမာဏမြင့်တက်မှုကြောင့် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်၏ အမှန်တကယ်ထိခိုက်နစ်နာမှုအပေါ်ကုစားနိုင်ရေး အဆိုပါ သွင်းကုန်အပေါ်ချမှတ်သည့်ကာကွယ်ပေးမှုအကောက်ခွန်အားစည်းကြပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

သွင်းကုန်ပမာဏကန့်သတ်ခြင်း

စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းခံရသည့် ကုန်စည်အားအချိန်ကာလတစ်ခုအထိတင်သွင်းမှုပမာဏ ကန့်သတ်ခြင်းဖြစ်သည်။အကယ်၍စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းခံရသည့်တင်သွင်းကုန်စည်မှာတစ်နိုင်ငံတည်းက တင်သွင်းလာခြင်းမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံအသီးသီးကတင်သွင်းလာလျှင် ယင်းနိုင်ငံတို့၏ လွန်ခဲ့သောပြက္ခဒိန်နှစ်သုံးနှစ်အတွင်း သွင်းကုန်ပမာဏကိုခွဲဝေသတ်မှတ်သွားရန်ဖြစ်သည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအား ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်း

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ တင်သွင်းမှုပမာဏကန့်သတ်မည်ဆိုလျှင် မိမိတို့၏ပြည်တွင်း သို့တင်သွင်းမှုပမာဏ စုစုပေါင်း၏သုံးရာခိုင်နှုန်းအောက်လျော့နည်းပါက အဆိုပါနိုင်ငံ၏ သွင်းကုန်အပေါ်ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံကင်းလွတ်မည်ဖြစ်သည်။တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းမှုပမာဏစုစုပေါင်း၏ သုံးရာခိုင်နှုန်းထက်ကျော်လွန်မှသာလျှင် ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံကိုကျင့်သုံးမည်ဖြစ်သည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းခံရသည့် ကုန်စည်အား ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတည်းကတင်သွင်းလာခြင်းမဟုတ်ဘဲဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအများစုမှတင်သွင်း လာပါက အဆိုပါဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအားလုံးမှ တင်သွင်းမှုစုစုပေါင်းတင်သွင်းမှုပမာဏသည် ကိုးရာ ခိုင်နှုန်းအောက်လျော့နည်းပါက သွင်းကုန်အပေါ် ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံကင်းလွတ်မည် ဖြစ်သည်။ ကိုးရာခိုင်နှုန်းထက်ကျော်လွန်နေလျှင် အဆိုပါနိုင်ငံများအပေါ် ကာကွယ်ပေးမှု အစီအမံ ချမှတ်မည်ဖြစ်သည်။

ဥပဒေအားတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြသူများနှင့်၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဥပဒေအားအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ကော်မတီဖွဲ့စည်းရာတွင်စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးမှ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်၍ ဆက်စပ်ဌာနများမှကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ စီးပွားရေးပညာရှင်၊ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဥပဒေပညာရှင်နှင့် UMFCCIမှ ဥက္ကဋ္ဌတို့က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။

ကော်မတီ၏လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ ပြည်တွင်းကုန်စည်ထုတ်လုပ်သူ၏ လုပ်ငန်းထိခိုက်မှုကိုတိုင်းတာသည့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာအခြေအနေများဖြစ်သော ထုတ်လုပ်မှု၊ ဈေးကွက်အခြေအနေများအပြင် အလုပ်သမားခန့်ထားမှုအစရှိသည့် အခြေအနေများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏တင်ပြချက်များအပေါ်အခြေခံစိစစ်၍ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံများကိုဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို WTOနှင့် ဒေသတွင်းကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီချက်များနှင့်အညီ အသိပေးအကြောင်းကြားခြင်း၊ လိုအပ်သည့်ကိစ္စရပ်များတွင်ပြည်ပတင်ပို့သူ၊ ထုတ်လုပ်သူ၊ အသင်းအဖွဲ့များနှင့်ပြည်ပနိုင်ငံအစိုးရများထံမှအချက်အလက်အထောက်အထားများကိုသက်ဆိုင်ရာသံရုံးမှတစ်ဆင့်လည်းကောင်း၊ အခြားနည်းလမ်းတစ်ရပ်ရပ်ဖြင့်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်တောင်းခံခြင်းစသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။

ကော်မတီသည်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအားမြေပြင်တွင်လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အမှုတစ်ခုချင်းစီပေါ်မူတည်၍ ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဘာသာရပ်တာဝန်ခံများဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဆက်စပ်ဌာနများမှကျွမ်းကျင်သူများနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန၏ ဘာသာရပ်တာဝန်ခံများပူးပေါင်း၍ဖြစ်စေ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့အား ဖွဲ့စည်းပေးမည်ဖြစ်သည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည်လိုအပ်သောစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများဆောင်ရွက်ခြင်း၊စုံစမ်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များအားကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာနမှတစ်ဆင့်ကော်မတီသို့တင်ပြခြင်း၊ချမှတ်ထားသည့်ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံနှင့်ပတ်သက်၍ အခါအားလျော်စွာ သုံးသပ်ခြင်း၊ သုံးနှစ်ကျော်လွန်သည့်ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံစည်းကြပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါက စည်းကြပ်ကာလသက်တမ်းတစ်ဝက်မတိုင်မီ ဆက်လက်ကျင့်သုံးရန်၊ ဖြေလျှော့ပေးရန် သို့မဟုတ် ရပ်စဲပေးရန် သင့်/မသင့် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းစသည်တို့ကိုဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

စိစစ်အကဲဖြတ်ရမည့် အခြေခံအချက်များ

ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်များ၏ လုပ်ငန်းများထိခိုက်မှုရှိ/မရှိ စိစစ်အကဲဖြတ်ရာတွင် လွန်ခဲ့သောပြက္ခဒိန်နှစ် သုံးနှစ်အတွင်း မြင့်တက်လာသည့်သွင်းကုန်၏ ပမာဏနှင့်နှုန်းထား၊ ပမာဏမြင့်တက်ဝင်ရောက်လာသည့် သွင်းကုန်၏ ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် ရယူခဲ့သောဝေစု၊ ရောင်းချမှုအခြေအနေပြောင်းလဲလာမှု၊ ထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေပြောင်းလဲလာမှု၊ ထုတ်လုပ် နိုင်စွမ်းအခြေအနေပြောင်းလဲမှု၊ အမြတ်နှင့်အရှုံးပြောင်းလဲမှု၊ အလုပ်သမားခန့်ထားမှု အခြေအနေပြောင်းလဲမှုစသည်တို့အပေါ် အခြေခံမည်ဖြစ်သည်။

ဆက်စပ်ဥပဒေများ

ဥပဒေကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ယာယီကာကွယ်ပေးမှုအကောက်ခွန်နှင့် ကာကွယ်ပေးမှုအကောက်ခွန်များစည်းကြပ်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ရာ အဓိကအားဖြင့် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၏ အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ စည်းကြပ်ကောက်ခံရမည်ဖြစ်ပြီး အကောက်ခွန်ပြန်အမ်းခြင်းကိစ္စရပ်များကို ပြည်တွင်းအခွန် များဦးစီးဌာနမှ စည်းကြပ်သည့်အထူးကုန်စည်ခွန်နှင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်တို့ကို စုပေါင်း၍ ကောက်ခံခြင်းဖြစ်ရာ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၏ ဥပဒေများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်မှု များလည်းပါဝင်နေပါသည်။

ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံကျင့်သုံးခြင်းနှင့်သက်တမ်းတိုးခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ

ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံစတင်ကျင့်သုံးပါက အများဆုံးလေးနှစ်အထိကျင့်သုံးနိုင်သည်။ ကာကွယ်ပေးမှုအစီအမံ ကျင့်သုံးနေစဉ်အတွင်း ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်တို့၏ လုပ်ငန်းများ ပြန်လည်တိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်နေသော်လည်း ဆက်လက်ထိခိုက်နေဆဲ အခြေအနေ များဖြစ်ပေါ်နေကြောင်း အထောက်အထားများနှင့်အတူ လုပ်ငန်းပြန်လည်တိုးတက်ရေး အတွက် ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ ပူးတွဲလျက်တင်ပြလျှောက်ထားပါက ကော်မတီက စိစစ်သုံးသပ်၍ သက်တမ်းတိုးနိုင်သည်။ ကာကွယ်မှုအစီအမံကို သက်တမ်းတိုးကာလ အပါအဝင် အများဆုံးဆယ်နှစ်အထိသာကျင့်သုံးနိုင်ပါသည်။ သက်တမ်းတိုးအစီအမံ ကျင့်သုံးမှုအား မူလအစီအမံထက်ကျော်လွန်၍ကျင့်သုံးခွင့်မရှိပါ။

သို့ဖြစ်ပါ၍ သွင်းကုန်ပမာဏမြင့်တက်ခြင်းမှ ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်များ၏ အကျိုး စီးပွားကာကွယ်နိုင်ရန် အစိုးရဌာနများပူးပေါင်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း၊ အစီအမံကျင့်သုံးခြင်း၊

WTOနှင့် ဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်းများဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များဘက်မှလည်း မိမိတို့လုပ်ငန်းများသည် ပြည်ပမှတင်သွင်းလာသည့် ကုန်စည်များကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာနေကြောင်း မှန်ကန်တိကျသောစာရင်းဇယား အချက်အလက်များစုစည်းခြင်း၊ ကော်မတီသို့တင်ပြလျှောက်ထားခြင်း၊ သက်ဆိုင်သူများမှ လိုအပ်သောအချက်အလက်များ တောင်းခံသောအခါ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ ဥပဒေသည်မှန်ကန်စွာအသက်ဝင်လာမည်ဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းကုန်စည်ထုတ်လုပ်သူတို့၏လုပ်ငန်းများ ထိခိုက်နစ်နာမှုကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအနေဖြင့်ကုစားပေးနိုင်ပြီးမြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးကဏ္ဍတိုးတက်ရန်တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။